

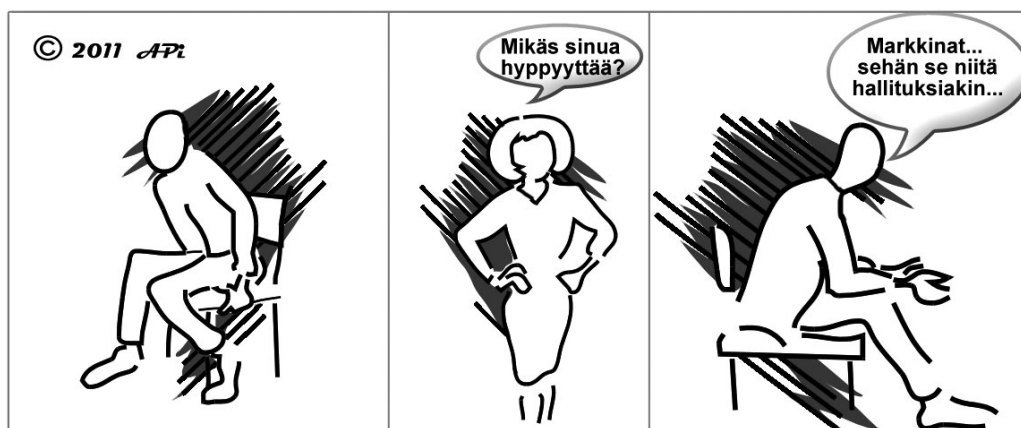

Kevennyksiä

Opaste- ja infokylttejä maailmalta

Sarjakuva

BugEyed

Mikä karttaa täplittää?

Tämänkertaisen Pitkyn Piirin etusivun kuva-aiheena on Tampereen kartta, jossa omituiset laatikot, kysymysmerkit ja hymynaamat täplittävät koko keskusta-aluetta ja varsin reipasta osaa muustakin Tampereesta. Kuvituksella viitataan GEOCACHING harrasteeseen, jota näin kotimaisella kielellä geokätköilyksikin tituleerataan. Aihe on ajankohtainen sikäli, että 12-14.8 kaupungin valloittavat suuret kätköilijöiden laumat niin kotimaasta kuin ulkomailtakin, kauimmaisiet peräti Uudesta Seelannista saakka. Touhun takana on Suomen Ladun jäsenjärjestö Geoliikkujat ry, joka on järjestänyt pohjoismaiden ensimmäisen kansainvälisen Mega Event tapahtuman

[Mega Finland 2011](#)

Perjantaista alkaen Härmälän leirintäalue muuttuu Geokyläksi, jonne loppuunmyydyin tapahtuman 1500 nikkiä (nikki on ehkä keskimäärin 1,4 henkilöä) kokoontuvat. Tapahtumalla on myös omat kotisivut, joiden kautta tarpeellista infoa ja ajankohtaisia uutisia välitetään kaikille halukkaille. Sivusto löytyy osoitteesta: <http://megafinland.fi>

GEOKÄTKÖILY??!?!?

"Niin muuttuu maailma, Eskoseni" Jos 60-luvulla pihojen laajat lapsilaumat pelasivat vaikkapa "10 tikkua laudalla" peliä niin siinä tämän päivän pienemmät ikäluokat tsattaavat Habbo Hotellissa tai muissa virtuaalimaailmoissa. Pesäpallo ja höntsyily on vaihtunut cartingiin ja skeittaukseen, murtomaahiihto lasketteluun ja maastajuoksu rullaluisteluun. Eli vanhat konstit eivät enää tämän päivän maailmassa tahdo kantaa.

Koko homma mahdollistui v. 2000, kun Yhdysvaltain puolustusministeriö, DoD, päätti lopettaa ylläpitämänsä GPS-sateliittijärjestelmän signaalihäirinnän, jolloin aiempi 50m mittaustarkkuus parani kertaheitolla alle 5 metriin. Ensimmäisen kätkön piilotti Dave Almer samana vuonna ja hän laittoi kätkönsä sijaintitiedot jakeluun Internetin keskustelupalstoille. Ilmeisesti tämän kaltaiselle toiminnalle oli hyvinkin sosiaalista tilausta, kun koko touhu räjähti maailmanlaajuisesti aivan muutamassa kuukaudessa. Allekirjoittanut on ollut mukana loppuvuodesta 2002 alkaen ja ensimmäinen logattu kätköni oli The Old Scholar Teneriffalta ja olimme tämän kätkön kolmas löytäjä. Kyseinen kätkö on edelleenkin etsittävässä ja hetki sitten vilkaisin, että se on kirjattu löytyneeksi myös vuoden 2012 puolellakin.

Mistä siis on kysymys?

Ikivanha "aartenetsintä" tai "avainpiilo" -leikki on tässä sovitettu tämän päivän vaatimuksiin ja hyödyntämään sekä sosiaalista mediaa että mobiilitekniikan suomia mahdollisuuksia. Periaate on hyvin yksinkertainen

- Kätkijä piilottaa "aarten" ja julkaisee etsintävihjeet Internetissä
- Etsijä tulkitsee vihjeet, ratkaisee mysteerit ja selvittää "aarten" sijainnin
- Kartan, tuurin tai gps-laitteen ohjaamana etsijä löytää "aarten" ja kirjaa käyntinsä sen lokikirjaan
- "Aarten" löytäjä julistaa löytönsä Internetissä ja lähettää vaikkapa terveisiä kätkijälle
- ja kierros alkaa uudelleen

Perusharraste ei siis välttämättä edes vaadi gps-laitteen hankintaa eli pelkällä kartallakin selviää useimmista tapauksista. Toisaalta taas tämän päivän puhelimet ovat jo lähes kaikki gps-ominaisuuksiin varustettuja ja teknisesti täysin riittäviä tähänkin tarkoitukseen. Kätkijä-nikin (nickname) rekisteröinti ei maksa mitään, joskin tämänkin harrasteen yhteyteen on muodostunut myös kaupallista ekosysteemiä, jolla keveillä kustannuksilla harrastuskokemustaan voi rikastuttaa lukuisilla eri tavoilla.

Geokätköilijöiden ekosysteemin kansainvälinen osa löytyy URL osoitteesta

<http://www.geocaching.com> ja luonnollisesti me suomalaiset olemme omien aktiiviemme voimin värkanneet myös kansallisen kokoomasivuston <http://www.geocache.fi> Näiden kahden avulla jokainen sisälukutaitoinen löytää kaiken tarvitsemansa ja paljon muuten vaan mukavaa tiedettävää.

Geokätkijöiden runsaslukuinen joukko koostuu suurelta osin kohtuullisen nuorista aikuisista, lapsiperheistä sekä eri ikäisistä pariskunnista. Sosiaaliseen ulottuvuuteen kuuluvat tapaamiset, miitit, kokoavat yhteen kätköltä toiselle vaeltelijat turinoimaan harrasteen haasteista, vaihtamaan kätkövinkkejä ja antamaan palautetta etsijöiltä kätkijöille ja päin vastoin. Miittejä järjestetään lähinnä fiiliksen ja vuodenajan mukaan... kesäaikaan useammin, talvisin vähän harvempaan.

Varsin usein kätköjen piilotuksessa huomioidaan erityisesti lapset, joiden onnistumiselämykset ovat yhtenä erityisenä tavoitteena tässä harrasteessa. Tästä syystä varsin monet kätköt sisältävät sekalaista pikkutavaraa, joita tenavat voivat vaihtaa "ota mitä haluat ja laita jotakin tilalle" -periaatteella.

Myös yhteistyökuviot muiden maiden kätkijöiden kanssa toimivat erinomaisesti. Suomen ja Viron kätköilijöiden välillä on runsaastikin yhteisiä tilaisuuksia, kiitos esim. nimimerkki "vilosparran" ja muiden. Itse olen ollut saksalaisen nimimerkki "rangercaptain" kyydissä kiertelemässä Trierin seudulla Moselin laakson kätköjä. Vastavuoroisesti avustin nimimerkit "TC Rudi" ja "Coolbahia" käymään Tampere Tourilla ja järjestämään kotipaikkakunnallaan erityisen Suomi-aiheisen miitin suomalaisine ruokalajeineen ja muine tarjottavineen. Näin megatapahtuman edellä olen kätköillyt Hessenistä kotoisin olevan nimimerkki "Flidais" kanssa ja varmasti tapaamme myös itse tapahtumassa. Tällaiset yhteydet ovat varsin yleisiä kätköilijöiden keskuudessa.

Tässä muutamia vuosia sitten Suomen Latu ry otti geokätköilijät huomaansa ja tätä megatapahtumaa varten perustettiin järjestelyjen helpottamiseksi Suomen Geoliikkujat ry. Megatapahtuman järjestelyissä kun tarvittiin uskottavaa juridista henkilöä takaamaan eri palvelutarjoajille tilattujen palveluiden maksut ja Suomen Ladun jäsenjärjestönä saatoimme saada tarvittavat takaukset.

Kätköt piilotetaan useimmiten paikkoihin, joita kätkijät pitävät erityisesti arvossa. Suuri osa valtakunnan merkittävimmistä näköalapaikoista, muistomerkeistä ja miljöistä on kätkötetty kaikkien iloksi. Mitä tämä harrastus on sitten minulle antanut? Olen satavarma siitä, että ilman kätköilyä en tuntisi edes kotikaupunkiani niin hyvin kuin nyt. Lukemattomat mieleenpainuvat paikat ja uljaat

näkymät olisi taatusti jäänyt näkemättä.

Yhtä lailla vierailta maillakin on aina ollut vähintään jotakin jonne mennä eli mikään "hotellikuolema" ei kätköilijää vaivaa. Luonnollisesti kaikki ne koko perheen yhteiset retket ja niillä koitettu todellinen laatu aika on ollut täysin korvaamatonta. Dementiakaan ei pääse vaivaamaan, kun ratkoo kinkkisiä mysteerejä ja niihin ujutettuja häijyn vaikeita arvoituksia. Summa summarum: suosittelen lämpimästi.

Aki Pitkälä

Projektinhallintapäivän stipendi - Torstit/PePaSim++

Pitky tarjosi kahvit ja jakoi perinteisesti kaksi stipendiä projektinhallintapäivän yhteydessä. Tampereen teknillisen yliopiston Torstit-ryhmä kertoo tässä projektista, jossa he tekivät pelastuspalvelusimulaattorin, PePaSim++:n, Vapaaehtoinen pelastuspalvelu -organisaation (Vapepa) koulutuskäyttöön. Ryhmä sai stipendin erityisen hyvin hallitusta ohjelmistoprojektista.

PROJEKTIN ALOITUS

Projektityöryhmä oli kasassa jo ensimmäisellä luentokerralla. Neljän hengen ydinryhmään liittyi kolme muuta ennestään tuntematonta jäsentä samaisen penkkirivin lähistöltä. Nopeasta ryhmän muodostuksesta huolimatta jäsenien osaaminen ja mielenkiinto projektin eri vaiheisiin oli kattava, vaikka ryhmän todellinen työnjako selkeytyi vasta projektin edetessä resurssitarpeiden perusteella.

[KUVATEKSTI 1: Torstit-ryhmään kuuluivat Jari Eerola, Sami Turunen, Tanja Nieminen, Janne Rajamäki, Lasse Lammi, Juha-Pekka Sarin ja Devinder Singh (kuvassa vasemmalta oikealle).

Projektityöaihe päätettiin toisella luentokerralla. Näin projektia päästiin työstämään mahdollisimman nopeasti. Projektin asiakkaaksi valittiin Vapepa, joka tarvitsi käyttöönsä etsintätilanteita havainnollistavan ohjelman. Asiakkaalla oli ennestään käytössä projektityökurssilla toteutettu vastaavanlainen ohjelma, mutta sen käyttöliittymä oli todettu monimutkaiseksi ja grafiikka vanhentuneeksi. Ensimmäisessä asiakastapaamisessa päästiin tutustumaan vanhan simulaattorin toimintoihin, minkä jälkeen oli helppo lähteä miettimään uuden ohjelman ominaisuuksia. Seuraavassa asiakaspalaverissa tarkennettiin ohjelman toiminnallisia vaatimuksia. Pian tämän jälkeen Qt:llä toteutettiin ohjelman käyttöliittymäprototyyppi. Sen avulla voitiin helposti esittää asiakkaalle ohjelman toimintalogiikkaa. Nopean alun myötä viikoittaiset rutiinit, kuten viikkopalaverien järjestäminen, viikkotyötuntien raportointi ja viikkoraporttien lähettäminen, muodostuivat myös nopeasti. Hyvin suunnitellut viikkopalaverit tukivat projektin seuraamista ja päätöksien tekoa. Tavoitteena oli, että päivää ennen viikkopalaveria Dropboxin kautta jaettaisiin esityslista käsiteltävistä asioista. Jokainen sai täydentää listaa halutessaan. Tarvittaessa viikkopalaverissa pohdittiin myös listan ulkopuolisia asioita. Toinen projektissa hyväksi havaittu käytäntö oli se, että dokumentit katselmoitiin viikkoa ennen niiden palauttamista. Projektipäällikkö jakoi katselmoitavat sivut siten, että vähintään kaksi henkilöä tarkasti saman kohdan.

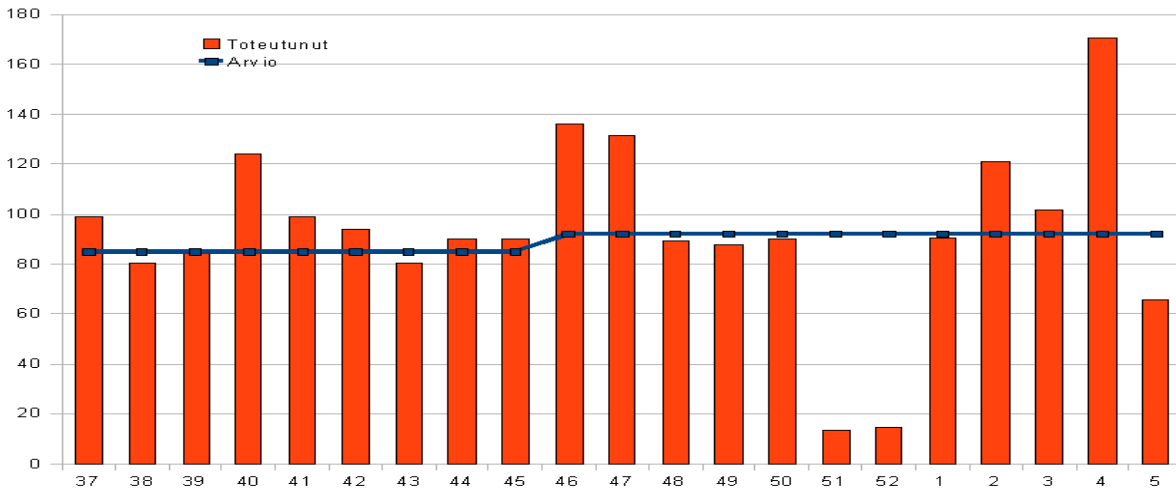
PROJEKTIN KULKU

Projekti toteutettiin vesiputousmallin mukaisesti höystettynä iteratiivisilla elementeillä. Lokakuun loppuun asti työstettiin pääsääntöisesti määrittelydokumenttia. Määrittelyssä keskityttiin ohjelman käytettävyyteen tekemällä käyttöliittymästä paperiprototyyppisiä asiakkaan arvioitavaksi. Ensimmäinen ehdotus hylättiin,

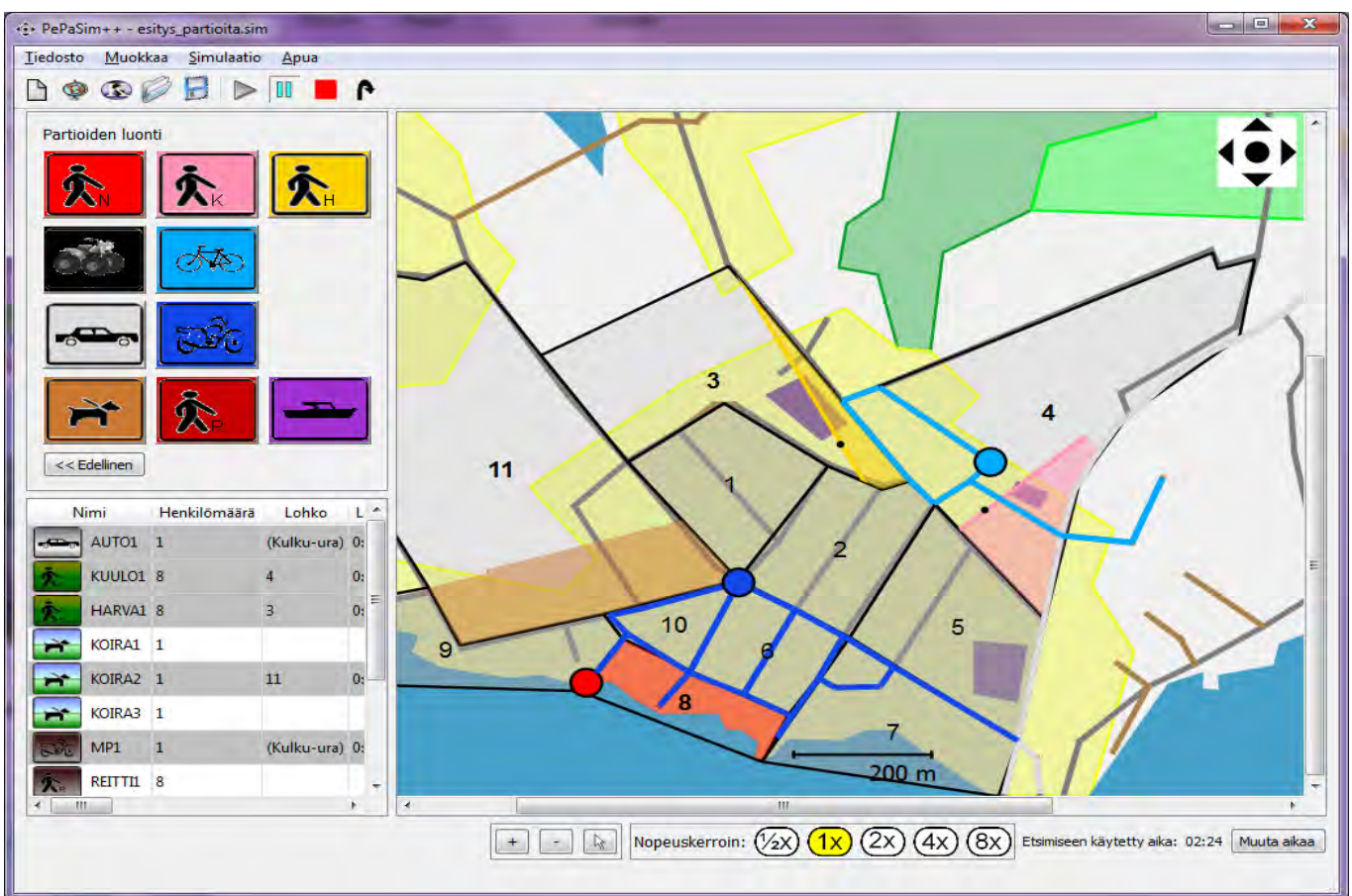
koska yhden toiminnan taakse yritettiin saada liikaa toiminnallisuutta. Uuden ideariihen myötä toisesta prototyypiehdotuksesta saatiin parempi, minkä pohjalta lähdettiin työstämään ohjelman ensimmäistä prototyyppiä. Lokakuun lopulla aloitettiin ohjelman suunnittelu ja toteutus graafisen käyttöliittymän pohjalta. Ohjelman ominaisuudet jaettiin loogisiin kokonaisuuksiin, joita kehitettiin iteratiivisesti. Ryhmässä oli neljä päätoimista ohjelmoijaa, jotka poimivat ennakkoon jaetuista ominaisuuksista sopivia oman aikataulunsa mukaan. Ohjelman eri toiminnot pisteytettiin niiden vaikeuden mukaan. Tämän lisäksi ne jaettiin perus- ja lisäominaisuuksiin. Sama henkilö pyrki toteuttamaan samaan kokonaisuuteen liittyvät toiminnallisuudet, kuten tiedostojen tallentaminen ohjelman eri vaiheissa. Ominaisuuksien valmistumista seurattiin Pivotal Tracker -verkkopalvelun avulla, joka on sittemmin muuttunut maksulliseksi. Palvelu on tarkoitettu ohjelmien ketterään kehitykseen ja ominaisuuksien edistymisen seurantaan. Testitapaukset laadittiin määrittelyn toiminnallisuuksien pohjalta. Testaaminen aloitettiin joulukuussa. Asiakas otettiin mukaan testaukseen, jotta ohjelman käytettävyydestä ja asiakasvaatimusten toteutumisesta voitaisiin varmistua. Asiakkaalta saatiin kaikissa palavereissa hyviä parannusehdotuksia ja tarkennuksia, joilla ohjelmasta tehtiin entistä monipuolisempi ja käytettävämpi. Välillä ominaisuuksien pohtiminen venyi pitkäksi, kun jokin ohjelman toiminta kyseenalaistettiin. Loppupuolella tuli yhä hyviä ideoita ja lisäominaisuuksia, mutta näistä monet jouduttiin siirtämään jatkokehityksen puolelle, jotta työmäärä pysyisi kohtuullisena.

LOPPUAJATUKSIA

Suuresta, lähes 2000:n tunnin, kokonaistyömäärästä huolimatta projekti ei stressannut ryhmää merkittävästi, sillä tehtävät pyrittiin aloittamaan mahdollisimman aikaisin. Jo tehtyjä ratkaisuja kehitettiin projektin edetessä iteratiivisuuden nimissä. Tämä aiheutti jonkin verran ylimääräistä työtä, koska dokumentteja piti päivittää jälkikäteen uusien ideoiden myötä. Toisaalta tämän ansiosta lopputuotteesta tuli entistä parempi. Tarvittavat muutokset kirjattiin hallitusti ensin erilliseen tiedostoon ja sieltä siirrettiin määrittelyyn ja muihin dokumentteihin. Viikoittaiset työtunnit pysyivät melko tasaisina koko projektin ajan lukuun ottamatta vuodenvaihteessa pidettyä lomaa, sekä loppurutistusta juuri ennen tuotteen valmistumista. Projekti oli kaikille opettavainen kokemus. Se kehitti muun muassa ryhmätyöskentelytaitoja ja opetti dokumentointi- ja tarkastuskäytäntöjä sekä ajanhallintaa. Osa projektin aikana käytetyistä työkaluista, kuten Qt Creator, eivät olleet tuttuja kaikille. Kuitenkin aina oli joku, joka hallitsi tietyn työkalun käytön entuudestaan, jolloin muut jäsenet saattoivat kysyä häneltä neuvoa työkalun käyttöön. Lisäksi tarvittaessa järjestettiin perehdytystilaisuus työkalun käyttöön. Projekti opetti tekemään asioita nopeammin ja paremmalla laadulla kuin aiemmin. Se kehitti antamaan rakentavaa palautetta muiden työstä, kun toisten vastuulla olevia dokumentteja kommentoitiin sekä ryhmän sisäisissä katselmoinneissa että kurssin puolesta vaadituissa tarkastustilaisuuksissa. Koska kyseessä oli monelle ensimmäinen isommassa ryhmässä toteutettava projekti, sen hallitseminen vaati opettelua. Projektipäällikkö sai hyvin pidettyä ryhmän kasassa ja keltään ei päässyt tekeminen loppumaan. Tässäkin piti paikkansa kurssin alussa mainittu totuus, että projektipäälliköksi kannattaa valita henkilö, jolla on eniten vapaa-aikaa.

[KUVATEKSTI2: Viikkotyötuntijakauma.]

[KUVATEKSTI3: PePaSim++-simulaattori toiminnassa.]

Kirjoittajat: Janne Rajamäki, Jari Eerola, Juha-Pekka Sarin ja Sami Turunen.

Robottiikka tänään - Fastems yritysvierailu

Kahdeksas päivä marraskuuta Pitkyläiset kävivät tutustumassa robotiikan maailmaan. Kohteena oli 1901 perustettu perheyritys, joka toimii nimellä [Fastems Oy Ab](#). Yritys toimii yhdeksässä Euroopan maassa sekä Yhdysvalloissa ja Japanissa.

Robotin ohjauksen käyttöliittymää päästiin testaamaan heti sisääntuloaulassa. Vierailijoiden kirjautuminen tapahtui itsepalvelukioskilla, joka otti vierailijasta kuvan. Jos kuva ei miellyttänyt, sen pystyi ottamaan uudestaan. Kirjautuessa tieto vierailijasta välittyi isännälle, Ari Lylynojalle (Product Group Manager, Robotics). Lopuksi kioskki tulosti kuvallisen vierailijakortin.

Vierailun sisältö:

- Fastems esittely
- Robotiikan sovellukset, ohjaus, ohjelmointi
- Fastsimu robotiikan simulointi- ja etäohjelmointidemo
- Fastwizard –helppokäyttöisen robottisolun ohjelmointidemo
- Tehdaskierros

Tehdaskierroksella pääsimme näkemään robotteja ja kokonaisia järjestelmiä, esimerkiksi seuraavan kuvan mukainen kiskoilla liikkuva robotti. Fastems tekee yhteistyötä oppilaitosten kanssa ja koulutustilat sijaitsevat tehdassalissa.

Kiskoilla liikkuva teollisuusrobotti.

Fastsimu

Robotteja voidaan ohjelmoida ja toimintaa simuloida tietokoneella. Tämä mahdollistaa monimutkaisten toimintojen ohjelmoinnin ja toiminnan varmistamisen ennen ohjelman suoritusta oikealla robotilla.

Robotin ohjelmointia simuloimalla.

Pitkyläiset esittivät Arille mielenkiintoisia kommentteja ja tekivät visaisia kysymyksiä. Keskustelun tiimoilta syntyi uusia ideoita niin Fastemsiille kuin Pitkylle. Tässä muutama heitto:

- Robottiohjelmointi olisi helpompaa, jos olisi olemassa valmistajasta riippumaton standartoitu rajapinta.
- "Tietokontti" kriisialueiden tiedonvälitys tarpeisiin.
- Jos päätäkää riittää, niin robotin voisi vaikka hankkia kotiin jääkaapin ja sohvan väliin...

PITKY-ohjelma robotin ohjaamiseen

Tehdaskierroksella pääsimme tutustumaan toimivaan teollisuusrobottisoluuun. Solu sisältää robotin, kehikon ja työstöpisteet. Esimerkki robottisolusta löytyy seuraavassa kuvassa. Vastaavanlaista solua käytettiin PITKY-robottiohjelman tekemiseen ja testaamiseen.

Robottisolu

Tein vierailun isännän ohjeistamana ja muiden Pitkyläisten kannustamana gaafista kosketuskäyttöliittymää käyttämällä

PITKY-nimisen ohjelman robotille. Ohjelman mukaan Robotti haki metallilieriön alustalta, siirsi sen työstökoneelle ja palautti sen lopuksi omalle paikalleen. Ohjelman käynnistyksessä tuli esiin useita turvaominaisuuksia, mutta lopulta robotti saatiin toimintaan. Ohjelman ajamista ohjataan seuraavan kuvan mukaisella "soittimella".

PITKY-ohjelman ajo robotin kosketuskäyttöliittymältä.

Suorituksen nopeutta pystyi säätämään ohjelman ajon aikana. Nopeus annettiin prosentteina maksimaalisesta nopeudesta. Suorituksen voi pysäyttää ja jatkaa milloin vain koskettamalla play/pause-painiketta. Tasolla olleet lieriöt siirtyivät ohjelman mukaisesti työstökoneelle ja takaisin. Olo oli onnistuneen suorituksen jälkeen helpottunut, törmäys rakenteeseen olisi aiheuttanut vahinkoa.

Tutustumisvierailu oli erittäin mielenkiintoinen ja antoisa. Pitkyläisten tietoisuus robotiikasta ja tietotekniikan soveltamisesta tähän alueeseen paranivat merkittävästi. Kiitokset Fastemsille erinomaisesta esittelystä ja vierailuun osallistuneille hyvistä kysymyksistä ja kommentteista!

Jouni Mykkänen

Liite

Koko

[Introduction to Fastems PITKY.pdf](#) 1.81 Mt

Tallenna salasana oikein

Viime aikojen uutisia ovat olleet tietoturvahyökkäykset ja nettiin vuotaneet salasanat. Salasanoja on viety Älypäältä ja Sonylta huomattavia määriä. Viimeisimmän tietomurron kohdetta vasta arvailaan.

Kummallisinta näissä tietomurroissa on se, että salasanoja on säilytetty selväkielisinä. Tähän ei ole mitään tarvetta, **eikä näin pidä koskaan tehdä**. Tässä artikkelissa esitän turvallisen salasanan tallennuksen perusteet.

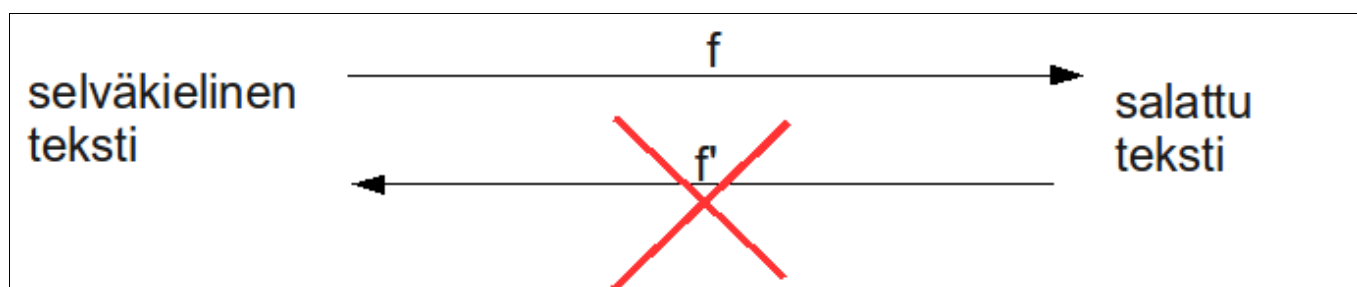
Kolme perussääntöä

Salasanojen tallennukseen on kolme perussääntöä:

1. Salasana salataan yhdensuuntaisella funktiolla
2. Salauksessa käytetään suolausta.
3. Salasanaa ei tallenneta mihinkään selväkielisenä; ainoastaan salattu versio tallennetaan

Yhdensuuntainen salaus

Yhdensuuntainen salaus tarkoittaa salausta käyttäen matemaattista funktiota, jolle on tyypillistä, että se on helppo laskea toiseen suuntaan, mutta jonka käänteisfunktion laskeminen on vaikeaa. Toisin sanoen salatusta tekstistä ei pystytä selvittämään, mikä alkuperäinen teksti oli.

Yhdensuuntainen funktio

Ohjelmoijan ei tietenkään kannata itse toteuttaa, saati yrittää suunnitella, yhdensuuntaista funktiota, vaan käyttää kirjastoista valmiina saatavia. Usein suositeltu algoritmi on Blowfish. Kannattaa käyttää vain yhtä kryptografisesti vahvaa funktiota, eikä esim. kahta funktiota sisäkkäin, tyyliin $g(f(\text{saltpassword}))$. Lopputulos on todennäköisesti vain huonompi käytettäessä useampaa funktiota.

Suolaus

Pelkän yhdensuuntaisen salauksen ongelmana on, että yhden salasanatietokokannan kaikkiin salasanoihin. Tämä estetään salaamalla jokainen salassana yksilöllisesti ns. suolan avulla.

Suola tarkoittaa satunnaisia bittejä (usein merkkijono), jotka lisätään salasanaan ennen salausta. Tällä menetelmällä kahden samankin salasanatietokokannan salakieliset versiot ovat eri. Tyypillisesti suola talletetaan osaksi salakielistä salasanaa.

Salasanatarkistus ja tallennus

Salasanojen vertailu tapahtuu salaamalla käyttäjän antama salasana oikean suolan kera ja vertaamalla sitä salasanatietokannassa olevaan salattuun salasanaan.

Salasanasta tallennetaan siis ainoastaan kuvatulla tavalla salattu versio. Vaikka salasanat ovatkin salatussa muodossa, kannattaa silti kerrostetun turvallisuuden periaatteiden mukaisesti huolehtia siitä, että edes näihin salakielisiin salasanoihin ei ole asiatonta pääsyä. Tänä pilvipalveluiden aikana tietomurtojen tekijöillä on käytössään valtava laskentakapasiteetti.

Selväkielisten salasanojen käsittelyssä tulee varoa, ettei niitä päädy esimerkiksi lokitiedostoihin. Tämä tapahtuu helposti, mikäli vaikkapa virhetilanteen yhteydessä päädytään kirjoittamaan lokiin kaikki asiakaspäästä tuleva tuleva syöte. Hyvä käytäntö on myös siirtää salasanat linjalla salattuina, esimerkiksi www-ympäristössä käyttämällä https-protokollaa.

Ennen kuin lähtee toteuttamaan salasanojen käsittelyä, kannattaa ottaa pieni tuumaustauko. Usein paras vaihtoehto oman toteutuksen sijasta on integroitua organisaatiossa käytössä oleviin autentikointijärjestelmiin. Toiseksi paras vaihtoehto on käyttää jotain hyvää valmista toteutusta. Erikoistilanteissa voi kuitenkin olla tarvetta omalle toteutukselle, silloin kannattaa noudattaa tässä artikkelissa mainittuja periaatteita.

Tero Lahtinen

tero.lahtinen@ennakkolippu.com

Tero Lahtinen toimii yrittäjänä ohjelmisto- ja verkkopalveluyhtiö Gelo Oy:ssä

Le Beaujolais Nouveau est arrivé!

Jälleen almanakka on pyörähtänyt vuoden juoksussaan marraskuun kolmanteen torstaihin ja maailman viininystävien iloksi vuorossa on Beaujolais-päivä. Häh? Selitä?

Kyse on varsin nerokkaasta markkinointitempauksesta, jolla Beaujolaisin viinintuotantoalueen tuottajat, kuten Mommassin, Lupé-Cholet, Pellerin, Dupond, jne. keksivät miten saada alkujaan kohtuullisen vähällä kiinnostuksella ollut tuoreviini upotetuksi markkinoille. Nämä tuottajat keksivät Beaujolais Noveau ja tietenkin siihen liittyvät yleisön huvitukset ja luonnollisesti myös Beaujolais-päivän. Päivän tunnuslauseena on otsikon "Le Beaujolais Nouveau est arrivé!" eli BN on täällä! Periaatteessa vuoden viinisadon ensimaistiaiset tarjotaan kaikkialla maailmassa tänä samana päivänä (ei enää ihan tarkalleen pidä paikkaansa) ja viini-ihmisten allakassa tämä torstai on kyllä tarkasti merkitty ja kiinnostus Beaujolais Nouveau viiniin on kasvanut lähinnä ilmiön mittasuhteisiin.

Beaujolais Nouveau on hiilidioksidimenetelmällä "pikakypsytetty" Gamay-rypäleestä valmistettu tuoreviini, joka on parhaimmillaan suhteellisen pian pullotuksensa jälkeen. Macération carbonique -menetelmässä rypäleterttut pannaan käymisastiaan kokonaisina. Massan painosta astian pohjalla olevat tertut murskaantuvat ja niistä valuva mehu alkaa käydä rypäleiden pinnalla olevan luonnonhiivan avulla. Käymisessä syntyvä hiilidioksidi työntää käymisastiassa olevan hapen pois ja imeytyy ylempänä oleviin rypäleterttuihin, jolloin rypäleiden sisällä alkaa hiilidioksidikäyminen, joka saa lopuksi rypäleet puhkeamaan. Maseraatio kesti 4–5 vuorokautta, minkä jälkeen viini käytetään normaalin punaviinin tavoin.

Maultaan Nouveau on kevyt ja raikas viini, joka sopii parhaiten kevyiden ruokien, kuten patongin tai juustojen kanssa. Se on myös sopiva seurusteluviiniksi. Viini kuuluu tarjota 8–10-asteisena eli lähes jääkaappikylmänä ja se tulee juoda 6 kk kuluessa, sillä sen säilyvyys haihtuvien happojensa vuoksi on varsin olematon.

Tuossa TTL:n liittokokouksesta palatessani pidin pienen välipysäyksen kauppakeskuksessa ja paikallisesta Alkon myymälästä bongasin mukaani pullollisen Arts Beaujolais Nouveau 2011 -viiniä (Alkon # 438367). Viinin on valmistanut GCF:ään (Les Grands Chais de France) kuuluva Pasquier des Vignes, joka on tehnyt viiniä jo 500 vuoden ajan.

Mitä siis 2011 tuo tullessaan. Ensimmäinen "uutuus" on PET-muovinen viinipullo ja siihen soveltuva muovinen kierrekorkki. Näppituntuma on siis ensimmäinen, joka saa tänä vuonna uutta ihmeteltävää. Viinin väri on, kuten näissä viineissä yleensäkin, kohtuullisen vaatimaton, jopa hailakka, mutta bukée sitä vaston erittäin ryhdikäs ja lupauksia herättävä. Oy Alko Ab:n sommelier on kuvannut tuotteen laatumäärittelyksellä "Kevyt, vähätanniininen, vadelmainen, kypsän punaherukkainen, hennon mausteinen". 6,1 g/l hapokkuus korostaa mielestäni mukavasti näitä punaherukan ja vadelman makuvivahteita, mutten minä tätä nyt niin kovin keveäksi menisi luonnehtimaan, jälkimaku toki on vaatimaton, mutta kokonaisuus on se, mitä itse korostaisin.

Santé

Aki Pitkäjärvi

Webbin ja pilvipalveluiden vallankumous mobiililaitteissa

24.11.2011 klo 08:30 - 11:45
Työväenmuseo Werstas

Päivi Hietanen oli jälleen tuonut Tieturin asiantuntijat kertomaan Pitkyläisille ja muillekin kiinnostuneille mobiilimaailman trendeistä. Aamukahvin ja asian ääreen oli kokoontunut noin 50 kuulijaa. Tilaisuuteen olisi ollut tulijoita niin paljon, että ilmoittautuminen jouduttiin keskeyttämään jo hyvissä ajoin. Tilaisuus oli kolmas yhteinen tilaisuutemme tämän aiheen ympärillä ja se alkaa saada vakipaikan tapahtumissamme – etenkin kun sekä kuulijat että järjestäjät olivat tyytyväisiä tapahtumaan. Ohessa toimittajan yhteenvetoa teemoista.

Taulutietokoneet - Android

Arto Santala

Arto oli tehnyt esityksen kokonaisuudessaan pilveen Googlen tabletilempilapsella Motorolan zoomilla, mutta onneksi varmuuden vuoksi tallentanut myös paikallisesti, sillä kuinka ollakaan – verkko-ongelmat estivät juuri tänä aamuna juuri tässä paikassa pilveen pääsyn.

Arto esitteli ja vertaili eri tabletteja ja puntaroi myös kisaa Android vastaan iPad. Vaikka HTML 5 tulee, Java ei ihan heti kuole. Mobiililaitteisiin on tulossa monia uusia paikan ja muiden tietojen yhdistelmistä juontuvia sovelluksia kuten esimerkiksi sovellukset kuvatunnistuksesta pulssinmittaukseen.

Arto käsitteli myös laitteiden ominaispiirteitä ja ongelmia sekä sitä, mitä on otettava huomioon sovellusten lataamisessa ja sovellusten teossa. Hän antoi myös näyttöä sovellusten kehitysvälineistä ja siitä mitä Android 3, Honeycomb ja Android 4, Ice Cream Sandwich tuovat tullessaan.

[Esitysmateriaalit esityksen lopussa.](#)

HTML5 ja aidosti monialustaiset mobiilit web-sovellukset

Petri Niemi

Petri on paneutunut monialustamobiileihin ja niiden julkaisualustoihin. HTML 5 ei ole vielä valmis, mutta vanha HTML on jo toistakymmentä vuotta vanha - pääasiassa Webbin valtataistelujen takia. HTML ikääntymisen vuoksi tarvitaan Flashia yms. lisää. HTML5 on määrittämisiltään alaspäin yhteensopiva, mutta tuo silti uusia rakenteellisia ja semanttisia elementtejä kuten hypenä ” new elements for rich media”. Lomakkeiden teko ja monet aikaisemmin lisävälineitä tarvinneet toiminnot onnistuvat suoraan HTML 5:lla.

Selaintuki on Niemen mielestä tällä hetkellä ongelmainen suo, josta on vaikea saada selvää ja varmaa tietoa. 1½ pv tutkimuksen jälkeen Niemelle paljastui, että ei ole video- ja äänitallennusmuotoa, jota kaikki yleisimmät selaimet tukisivat. Tämähän merkitsee käytännössä sitä, että on käytettävä eri tiedostomuotoja selaimesta riippuen.

YouTube ja Flash: Jobsin mukaan Apple ei koskaan tule tukemaan Flashia, koska se on buginen. Applen laitteille YouTuben videot tarjotaan omassa muodossaan. Toistaiseksi ei mikään ohjelmointitekniikka – ei Flash ei Java – ole osoittautunut todella toimivaksi mobiilissa monialaustaisessa maailmassa.

Adobe ilmoittanut lopettavansa mobiili-Flashin kehittämisen ja keskittyy HTML5een.

HTML5 takana niin vahva tukijoukko, että sen tulo on varsin varmaa ja lupaavaa. Se ottaa mobiilit jo nyt huomioon ja siihen on helppo lisätä monia mobiilimaailman toiminnallisuksia. HTML5 ei kuitenkaan ole vielä valmis ja standardointi on hidasta. Useimmiten se myös toteutuessaan hidastaa kehitystä.

Niemi valaisi myös mitä käytännössä merkitsee monien mobiilien kaipaama Offline web apps.

[Esitysmateriaalit esityksen lopussa.](#)

Yrityspuhelimen valinta ja Windows Phone 7

Tommi Teräsvirta

Tommilla on pitkä kokemus Symbian-maailmasta ja hän tuntee läpikotaisin Maemo, Meego ja Java-maailmaa sekä valmentaa nykyään useita Windows puhelinkehittäjätiimejä. Aluksi Tommi herätti keskustelun siitä, mikä oikein on yrityspuhelin ja kuka sen valitsee. Osallistujien puhelimet jakautuivat seuraavasti: Android 4, iPohoe 4, Meego 3, Win 1, joku muu 1, Symbian –lopun eli 75%. Kysyttäessä moniko on saanut tukea puhelimen käyttöön vain 3 ilmoitti saaneensa – tosin osa kuulijoista ei ymmärtänyt, miksi joku puhelimeen tukea tarvitsee. Toimittajan kokemusten mukaan ei ne talon kalenterit ja postit – puhumattakaan muista sovelluksista, ihan ilman tukea aina älypuhelimeenkaan taivu.

Seuraavaksi prinoitiin puhelimen 3 tärkeintä ominaisuutta ja tuloksena oli melkoinen hajonta ja eri näkökulmista aina tietoturvasta, skaalautuvasta intranetistä ja erilaisista teknisistä ominaisuuksista ilmaisiin puheluihin. Asiat riippuvat hyvin paljon käyttäjästä: Puhelinmyyjillä hyvä puhelukäytettävyys ja akun kesto ovat tärkeimmät, mutta tukihenkilöillä etähallinta. Sähköposteja ja kalentereita taidettiin pitää itsestään selvänä, kun niistä ei pahemmin mainittu.

Tommi kertasi, että ensimmäinen aidosti oikea Windows Phone 7 tuli lokakuussa 2010 ja Mango ilmestyi keväällä 2011. Puhelimet tulivat kunnolla myyntiin syksyllä 2011. Tommi itse käyttänyt Windows puhelinta pääasiallisena puhelimenään reilut ½ v. Hänen mielestään liittymä

selainpohjaisena on helppokäyttöinen ja looginen. Vaikka Nokian tulevaisuuteen jossain suhtaudutaan kriittisesti, niin Englannissahan Lumia valittiin vuoden puhelimeksi ja Saksassa viime viikolla Orangella Lumia oli myydyin puhelin. Näyttää siltä, että Lumiaan on ladattu ennennäkemättömän suuria odotuksia.

Miten Windows puhelimet eroavat toisistaan? Tommin mielestä ei merkittäviä eroja eri valmistajien välillä. Yritykselle merkitsee mm. se, että useita sähköposteja voi linkittää yhteen näkymään ja helppokäyttöinen kalenterikin kontakteineen tulee sähköpostin mukana. Onenote tallennetaan Skydriveen ja Sharepoint ja Office 365 pilvitallennuksineen löytyvät ja mahdollistavat dokumenttien katselun ja jatkojalostuksen missä tahansa millä tahansa. Lync eli MS:n sisäinen pikaviestintä tulee puhelimiin joulukuussa. Posti ja kalenterisynkat tällä hetkellä vain päällä tai pois eli puhelin juttelee koko ajan pilveen eli yrityskohtaiset pilviratkaisut ovat helposti saavutettavissa. Tosin tämä kulutta myös melkoisesti virtaa ja niinpä Windows-puhelinta on ladattava jopa pari kertaa päivässä.

Tommin mukaan kehitysvälineet ovat oikeasti hyvät ja toimivat eli samat kuin muuallekin .Net-maailmaan. Tosin rajapinnat ovat hyvin rajoittuneita.

Tommin mielestä suurin puute nykyisessä versiossa on VPN:n puute eli kaikki toiminnot on julkaistava sisäverkon ulkopuolelle. Private Marketplace on suunnitteilla, mutta toistaiseksi palvelut on jaettava julkisen kauppapaikan kautta.

Lopuksi Tommi paljasti, ettei hän ole mikään Windows-fani vaan pohtii paraikaa ostaako itselleen joululahjaksi Android vai Apple tabletti/tv yhdistelmän.

[Esitysmateriaalit esityksen lopussa.](#)

Peräkaneetti

Juttua olisi joka aiheesta riittänyt vaikka kuinka, mutta Päivi piti puhujat hyvin aikataulussa. Tauolla sekä tilaisuuden jälkeen keskustelut kulkivat laidasta laitaan ja sovittiinpa siinä jokunen kehityspalaverikin.

Ilpo Tolvanen

Liite	Koko
Arto Santala	742.41 Kt
Petri Niemi	199.77 Kt
Tommi Teräsvirta	600.33 Kt